

Kokous 14.9.2020

Aika: ma 14.9.2020 klo 12-15

Paikka: Zoom <https://cscfi.zoom.us/j/586560165>

Osallistujat:

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki (puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Tutkimuksen kehittämisspäällikkö, Timo Taskinen Jyväskylän yliopisto
- Tutkimuspäällikkö Seliina Päällysaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Kehittämisspäällikkö Minna Liikala, Terveystieteiden tutkimuskeskus (klo 13 alkaen)
- Yliääkäri Ari Lindqvist, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ESTE
- Tutkimuksen tietoasiantuntija Yrjö Lappalainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- Palveluspäällikkö Anne Sunikka, Aalto-yliopisto
- Johtaja Marja Kylämä, Suomen Akatemia ESTE varalla johtaja Liisa Huovinen, Suomen Akatemia
- Ennakointipäällikkö Soile Ollila, Innovaatorahoituskeskus Business Finland ESTE
- Tiedejohtaja Kalle Korhonen, Koneen Säätiö
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Suunnitteluspäällikkö Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Kehittämisspäällikkö Ari Leppälahti, Tilastokeskus
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Vierailijat:

- Projektipäällikkö Tiina Strengell, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Koordinaattori Walter Rydman, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Asiat

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Ohjausryhmän uutena jäsenenä on aloittanut johtaja Liisa Huovinen Suomen Akatemiasta. Ryhmän jäsenet esittäytyivät. Hyväksyttiin työjärjestys.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilannekatsaus (Puuska ja Strengell) [Liite 2](#)

Aurora

Suunnitteilla on avoimien rahoitushakujen näyttäminen Tiedejatutkimus.fi:ssä ja seuraavassa vaiheessa mahdollisesti myös Auroran tiedonkeruun korvaaminen tutkimustietovarannon suoralla tiedonsiirrolla rahoittajilta tai lomakkeella.

Keskusteltiin tieteen ja muiden avoimien rahoitushakujen näyttämisestä Tiedejatutkimus.fi:ssä. Kysyttiin, kuinka paljon Aurorassa on tiedettä rahoitavia säätiöitä. Kerrottiin, että tietokannasta löytyy 453 eri rahoittajan tiedot, joista vain tiedettä tai myös tiedettä suoraan tukevia rahoittajia 271. Muihin tarkoituksiin myöntäviä on 182.

Keskusteltiin haun rajoittamisesta tiettyihin aloihin. Hakualaluokittelu tulee hakujen tiedoissa mukana ja se voi olla mukana esim. suodattimissa, joilla hakutulosta voi rajata.

Kysyttiin, onko taiteen apurahoille mitään koontipaikkaa. Kommentoitiin, että Aurora on tärkeä myös taiteen puolella, vaikkakin suurempi osuus rahoitus menee tieteelle kuin taiteelle. Muista palveluista mainittiin Fyrk.fi.

Kerrottiin, että OKM:ssä pohditaan rahoitushakujen koontiin mahdollisia yhteisiä ratkaisuja myös kulttuuri- ja taidepolitiikan osaston kanssa.

Mainittiin, että Aurora-integraatio, kuten muukin tutkimustietovarannon jatkokehitys, riippuu siitä, paljonko OKM suuntaa jatkossa resursseja palvelun kehittämiseen.

Tutkimusaineistot

Toivottiin selkeämpää aikataulua yliopistoille tietojen siirtämiseksi Metax:iin. Sovittiin, että CSC järjestää syksyn aikana kokoukset aiheesta Pure-, Converis- ja SoleCRIS-yliopistoille. Syksyllä tulossa myös työpaja aineistotietojen siirtämiseksi amk:ien käyttämästä Repotronicista Metaxiin.

Julkaisut

Keskusteltiin uusien OA-tietojen keruusta. Kommentoitiin, että jos APC-maksupäivä on pakollinen tieto, se aiheuttaa hankaluuksia, koska tietoa ei löydy esimerkiksi Puresta. Kerrottiin, että Puren tulossa oleva template noudattaa OpenAIREn templatea, ja se tulee vaikuttamaan tietojen tallentamiseen.

Kommentoitiin, että viivästetyn OA:n huomioiminen on poliittinen kysymys. Kansallisessa OA-koordinoinnissa painotetaan avoimuuden välittömyyttä, mikä puoltaisi sitä, että viivästetty OA ei ole avoin ennen embargon päättymistä. Toisaalta ristiriitaista on, että rinnakkaistalennetuille merkitään embargo, mutta kustantajan viivästetty OA lasketaan aina OA:ksi.

Kommentoitiin, että aiemmin hybridijulkaisut jätettiin koskemaan mitä tahansa julkaisukanavaa, jossa julkaistaan avoimia ja ei-avoimia julkaisuja. Nyt se koskisi julkaisukanavia, joissa avoimuudesta pitää maksaa. Tiedonkerääjän kannalta tämä on hankalaa, jos ei ole automaattista lehtilistaa, josta tiedon voisi tarkistaa etenkin, jos maksua ei ole maksettu omasta organisaatiosta. Suunnitelmissa on tuoda tietoa JUFO-tietokantaan, mutta toistaiseksi ollaan pitkälti DOAJ:in ja Sherpa Romeon varassa.

Julkaisutiedonkeruuseminaari järjestetään lokakuussa. *Huom. uusi päivämäärä 22.10.2020.*

Semanttinen haku

Kysyttiin, miten avainsanojen tunnistaminen liittyy julkaisutiedonkeruussa tuotaviin avainsanoihin ja toivottiin kokonaissuunnitelmaa asiasta. Ehdotettiin, että Annifia voisi käyttää syöttöprosessin osana jo tutkimustietojärjestelmissä, jolloin tallentajalle voisi antaa ehdotuksia asiasanojen antamisen yhteydessä.

Kysyttiin, millä kielillä avainsanojen tunnistamista olisi tarkoitus tehdä. Todettiin, että nyt suunnitelmissa ainakin suomi, ruotsi ja englanti.

4. Erillislain tilanne (Haapamäki) [Liite 3](#)

Merkittiin tiedoksi.

5. Selvitys ulkomaisista rahoittajista (Rydman) [Liite 4](#), [4b \(tiivistelmä\)](#)

Kerrottiin, että kotimaiset rahoittajat ja EU ovat nyt hyvin mukana tutkimustietovarannossa. Seuraavaksi yritetään laajentaa muihin ulkomaisiin tahoihin. Selvityksen mukaan kuitenkin suurin osa tiedoista on kuitenkin yksittäisten rahoittajien järjestelmissä, joihin ei ole mielekästä rakentaa integraatioita. Keskitettyjä lähteitä ovat lähinnä OpenAIRE, ORCID ja CrossRef sekä suomalaisten tutkimusorganisaatioiden järjestelmät.

Kysyttiin, olisiko esimerkiksi OpenAIREssa olevat rahoituspäätökset ja niiden linkitykset julkaisuihin haravoitavissa? Todennäköisesti kyllä ja on ollut ajatuksena siirtää myös OpenAIREen päin rahoituspäätöksiä keskitetysti suomalaisilta rahoittajilta tutkimustietovarannon kautta.

Kysyttiin, mitä tietoja ORCIDista löytyy. Kerrottiin, ettei sieltä toistaiseksi löydy vielä rahoituspäätöksiä, joissa lähde olisi jokin muu kuin tutkija itse.

Kysyttiin, mistä lähteestä CrossRefin rahoitustiedot tulevat. Todennäköisesti julkaisujen mukana. Ne eivät sisällä esim. rahoitusmääriä, mutta CrossRefistä olisi mahdollista hakea linkityksiä julkaisujen ja rahoituspäätösten välillä.

Suomalaisilla tutkimusorganisaatioilla itsellään voi myös olla tietoa tutkijoiden hankkeista. Kommentoitiin, että tietoja löytyy, sillä ne raportoidaan myös Tilastokeskukselle. Ei kuitenkaan välttämättä helposti saatavilla yksittäisten hankkeiden tietoja. Kerrottiin, että tähän liittyen on lähdössä ttv:n hankekysely organisaatioille. Kyselystä enemmän asiakohdan 7 liitteessä.

Kysyttiin, kuinka paljon ulkomaisesta rahoituksesta tulee organisaatioiden kautta. Kerrottiin, että ainakin amk:iien osalta hyvin rahoituksesta tulee suoraan tutkijoille. Yliopistoilla lukumääräisesti tutkijoiden suoraan saamia rahoituksia voi olla paljon, mutta kokonaissummilta merkittävämät tulevat yliopiston kautta.

Mainittiin, että myös SciVal:ista löytyy julkaisujen viitetiedoista rahoituslähteet.

6. Portaalin ajankohtaiset asiat (Strengell) [Liite 5](#)

a. Käyttötilastot ja palaute

Kommentoitiin, että käyttäjämäärät (käyttäjät, jotka hyväksyneet evästeet) eivät ole kovin suuria verrattuna esim. Juuliin. Todettiin, että edistetään portaalin hakukoneoptimointia, jolloin se on helpommin hakukoneiden löydettävissä.

b. Uudet päivitykset

c. Syksyn aikataulu ja versiopäivitykset

d. Tietojen visuaalinen esittäminen (luonnos)

Kommentoitiin, että visuaalit vaikuttavat hyödyllisiltä ja ovat hyvä kehityssuunta portaalille.

e. Tutkimuksesta muualla -osio (luonnos)

Kommentoitiin, että idea on hyvä. Keskusteltiin, millä kriteereillä sivustolle otetaan mukaan tahoja ja organisaatioita. Näkyville haluvia organisaatioita voi olla paljonkin, jolloin näkymää täytyy pohtia käyttäjän kannalta toimivaksi. Kommentoitiin, että julkaisulaatikkoon voisi lisätä Theseuksen.

Tuodaan ryhmän seuraavaan kokoukseen ja katsotaan läpi. Julkaisu vasta sen jälkeen. Kommentteja CSC:lle. Voidaan tarvittaessa laajentaa.

7. Tutkijan tiedot (Puuska) [Liite 6](#)

Kommentoitiin, että työryhmä on tehnyt tärkeää ja hyvää työtä. Todettiin, että oimikautta olisi hyvä jatkaa, jotta tutkijan profiilityökalu saadaan onnistuneesti toteutettua.

Päätös: Tutkijan tiedot -työryhmän toimikautta jatketaan vuoden 2021 loppuun asti.

8. Muut asiat

Mainittiin, että ohjausryhmän määräaika päättyy tämän vuoden lopussa, ja että jatkon ohjausrakennetta ei ole OKM:ssä vielä mietitty.

Kommentoitiin, että tässä ohjausryhmässä on nyt keskitytty erityisesti tutkimustietovarantoon, kun aiemmissa kansallisen tason työryhmissä on ollut mukana muitakin kokonaisuuksia. Kysyttiin, onko tulevassa ohjausrakenteessa mukana muita teemoja, esimerkiksi bibliometriikkaa ja Julkaisufoorumia. Kerrottiin, että tämä tulee OKM:ssä pohdittavaksi ja ohjausrakenteeseen liittyen voi syksyn aikana antaa OKM:lle kommentteja.

9. Seuraava kokous 9.12.2020

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.40.